

Anarquisme i sindicalisme

Conferència pronunciada per Salvador Seguí a la fortalesa presó de La Mola de Maó (Menorca, Illes Balears) el 31 de desembre de 1920.

***

És creença general que el Sindicalisme no significa res. Els equívocs que al voltant d'aquesta negació s'han format són tants, i alguns de tal magnitud, que convé, cal, d'una vegada per sempre, desfer-los, destruir-los.

Que el Sindicalisme no és res, no seria res, sense l'espiritualitat irradiada de l'anarquisme, com afirmen alguns, és condicionalment veritat. Però només condicionalment.

Què és l'anarquisme

Anarquisme és una gradació del pensament humà. Diríem, millor, que és la gradació més alta del pensament humà. És una conseqüència lògica de les diverses fases que, a través del temps, han patit les idees, passades pel sedàs del sentiment.

Totes les idees no són res sense els homes que les creen. Si els homes no les creessin no existirien. Per tant, doncs, les idees han estat determinades pels homes.

L'anarquia, repetim-ho, no és anterior a l'home, perquè si fos així, els anarquistes deixarien de ser, espiritualment i moralment, el que foren i el que són, per retre culte fanàticament al sobrenatural.

En aquest cas no es diferenciarien els principis anàrquics dels principis deistes.

I, precisament, perquè les idees són creades per l'home, concebudes per l'home, tenen consistència i valor humà. En cas contrari, ja ho hem dit, res no serien; res no valdrien. Serien, sí, un valor negatiu. Serien una negació de la consciència dels homes. Concretem.

Qualsevol idea que no passi o no hagi passat pels processos de l'evolució no és més que elucubracions mentals.

L'anarquisme degué passar per aquest procés evolutiu que parlem. Si no fos així, no es concebria l'anarquia com a manifestació humana. Hem de tenir en compte també una altra cosa. Que totes les idees, tant les més modestes com les més agosarades, han patit aquest procés d'evolució. Ho demostra el fet que ni una sola de les concebudes ha estat portada a la pràctica, s'ha plasmat en realitats, en la seva concepció primitiva, en la seva integritat i puresa. Així les religions; totes les concepcions filosòfiques, econòmiques i polítiques. Així les nostres idees.

Fins i tot algunes, de la concepció a la realització, han deixat en el trànsit bocins dels seus principis.

Ara bé com amb més fe lluitem i com més íntegrament sigui plantejada la lluita, més aviat i més feliçment s'arribarà a la realització de les idees. Al contrari, tardaran més a realitzar-se com més indiferents siguem.

Però tingueu en compte també, no ho oblideu, perquè el desengany seria funest, que les idees perden la integritat de la concepció originària de la mateixa manera que totes les idees es bifurquen, per tal que es pugui dur a la pràctica, més o menys tard, pels nous camins oberts, el de realització més immediata.

Una idea pot donar marge a noves concepcions ideològiques; a noves exposicions. Pot ser motiu per crear organitzacions que, basant-se en la concepció espiritual de la mateixa idea, en creï de noves. I encara que fonamentalment no siguin les mateixes, no es poden diferenciar en res.

Què és el sindicalisme

Això passa amb el Sindicalisme. Perquè l'anarquisme, assentant aquesta afirmació, donà lloc al Sindicalisme.

El Sindicalisme és la base, l'orientació econòmica de l'anarquisme. Diguem que n'és la concepció. L'anarquia no és un ideal de realització immediata.

No el limita res. Per la seva extensió espiritual, és infinit. Per a la seva implantació, no té lloc ni temps. En l'ordre social de les idees, els homes no aconseguiran dominar-lo mai.

Fem una altra afirmació referent a l'anarquisme, i és:

que essent la concepció ideal de la vida dels homes, no arribarà a tenir realització, perquè és una perfecció tal del pensament que per tenir-ne li cal passar per les fases del definitiu.

Al contrari del que ha passat amb les religions positives, que donaren formes tangibles a tot allò que es proposaren que en tingués, l'anarquisme, pels motius abans exposats, no ho pot fer.

Admetent que l'anarquisme, a través dels temps, pogués ser una realitat, no dubteu que abans donarà marge a la creació d'altres concepcions i altres escoles, nades, evidentment, de la concepció primitiva de la idea.

L'anarquisme no arribarà a fer-se realitat en la seva veritable filosofia. Seria tant com definir-lo i limitar-lo. I això, no.

L'anarquisme no té un origen material. No neix en un punt per morir en un altre. És propi de la intel·ligència i del sentiment. És la suma, com dèiem, de perfeccions humanes.

Per això, Anarquisme és ja Individualisme. De la mateixa manera que aquell ideal en la seva integritat és individualista, hi ha també la concepció col·lectivitat que accepta les coses més fàcilment realitzables de l'anarquisme.

És innegable, per tant, que la nostra organització, que el Sindicalisme, és fill espiritual de l'Anarquisme.

I quin significat té el Sindicalisme?

Històricament, és el resultat i una condensació del procés del pensament; ideològicament, és la condensació del pensament, al qual donaren vida els companys de la Internacional; pràcticament, és l'arma, és l'instrument de l'anarquisme per dur a la pràctica allò més immediat de la seva doctrina.

Diuen que el Sindicat no és res. Es nega el valor del Sindicat. Aquesta afirmació és un error. El Sindicat és. És cervell i braç. No es pot comprendre l'un sense l'altre.

Crec que els anarquistes poden estar orgullosos, si el Sindicalisme i el seu instrument, el Sindicat, plasmen en realitat alguna o algunes de les concepcions de l'anarquisme. El Sindicalisme tendeix a usufructuar les prerrogatives que li són pròpies en l'ordre social.

És clar que Sindicalisme no és Anarquisme. Però sí que és una gradació de l'anarquisme.

També es diu que el Sindicalisme no té idees pròpies. No és cert.

És un error més, en una altra afirmació.

En els Congressos celebrats en els anys 1910, 15, 16, 18 i 19, el Sindicalisme arriba a precisar que s'emparà dels instruments de treball i quan es parla de la idea pràctica del comunisme, es diu que això és Anarquisme. Sí, bé. Però, de quins instruments es valdria l'anarquisme per tal d'aconseguir la realització del seu postulat econòmic? Del Sindicat, oi?

L'anarquisme donà ànima i esperit al sindicalisme. Però que ningú no dubti que el sindicalisme és una promesa i una garantia per a la precipitació de les idees anarquistes.

Qui nega que el Sindicalisme planteja i resol el problema econòmic, problema dels problemes? Qui gosarà negar que el sindicalisme revolucionari i llibertari, en la seva concepció econòmica, qui dubtarà, qui negarà, repeteixo, que sigui l'auxiliar poderós i eficaç de l'anarquisme?

Heus aquí la virtualitat del Sindicalisme. Per aquesta raó no estem d'acord amb els socialistes. Ells fan homes que no creuen en la seva personalitat.

Els socialistes, amb l'obra que realitzen, retarden el moment de la possessió integral de les prerrogatives socials de l'home. Mentre hi hagi qui cregui que els problemes no els hem de resoldre per ell mateix, davant ell mateix, sinó que la seva solució depèn dels altres, l'home no farà mai res. Qui cregui en l'organització estatal, és un esclau.

La virtut del sindicalisme, com que té idees pròpies, és rellevar i substituir els factors del capitalisme i de la burgesia.

L'organització professional del Sindicalisme, orientat en un sentit revolucionari i llibertari, s'apropa a l'anarquisme.

Sindicalisme és l'agrupació natural dels elements d'una mateixa professió. Aquest no solament substituirà els valors burgesos i capitalistes dels quals he parlat abans, sinó que donarà garanties de moralitat i personalitat no donades, fins ara, per cap règim burgès.

En Sindicalisme, diguem-ho ja, és l'avançada de l'anarquisme.

Els anarquistes en els Sindicats. Tasca a realitzar

Alguns anarquistes, quan creuen que l'organització no ha de ser estatal, què proposen? Diran que fer pràctiques d'anarquisme per arribar a una gairebé

perfecció. ¿i no pot ser, no podria ser, que els companys del 68 i del 73, en els seus Congressos, i malgrat les seves manifestacions sectàries, preveïessin i comprenguessin que l'aspecte econòmic de l'anarquisme tingués una realització immediata? Jo crec que sí.

Certs aspectes dels problemes que planteja l'anarquisme poden realitzar-se.

Qui, si no els treballadors, estaven en condicions de comprendre noves concepcions del pensament? Qui, si no els treballadors, poden dur a terme un moviment de renovació?

Però dubto que hi hagi algú que cregui assistir a la derrota dels valors econòmics del món capitalista i burgès: que assisteixi a l'esfondrament de les falses i velles concepcions burgeses també, substituint valors i concepcions amb els problemes que en la seva integritat planteja dels problemes parcials de l'anarquisme.

La missió dels anarquistes està en els Sindicats per vetllar per la seva vida i orientar-los.

No desamparant l'acció sindical més influència exerciran; més llibertàries seran les organitzacions; abans apressaran l'adveniment d'una societat nova.

Els anarquistes han de fer pràctica de la concepció anarquista dins els Sindicats. L'allunyament dels anarquistes de les agrupacions professionals és un suïcidi. Tot pot i cal que es faci dins els Sindicats.

De cap manera no vol dir això que aquells dissolguin els grups que tinguessin constituïts. No; de cap manera. Al contrari, poden integrar els Sindicats. Quan més influència exerceixin, més Anarquisme i anarquistes faran. Avui no espanta, com en altre temps, l'anarquisme, i això es deu als treballs de convenciment realitzats. Gràcies a la influència exercida pels anarquistes, va poder donar-se el cas que l'organització sindicalista acceptés, en els Congressos Regional de Catalunya i Nacional dels anys 1918 i 1919 respectivament, la declaració concloent que ens dirigíem a la conquesta del comunisme llibertari, cosa que potser hauria estat rebutjada l'any 1914 per l'allunyament dels anarquistes de les organitzacions.

L'Estat rus. La funció dels Sindicats

No són els grups anarquistes, ni les organitzacions estatals, els qui han d'organitzar i regularitzar la producció. Són els sindicats.

No som leninistes perquè no creiem que l'Estat sigui, per més revolucionari i socialista que s'anomeni, qui ha d'usufructuar els elements de la producció. Els Sindicats són els únics que tenen solvència per a això. En primer lloc perquè són més morals. Després, perquè són més competents.

L'Estat rus, per essencialment socialista que sigui, no és el cridat a distribuir la producció. Això seria tant com fer creure als homes en un factor sobrenatural.

Ja a Alemanya s'han produït diversos fracassos amb un estat socialista. I tot i que la situació no sigui la mateixa allí que a Rússia, és significativa la incompetència de l'Estat.

S'han produït dos grans moviments de vagues. Un el de Westfàlia i l'altre el d'Essen. Per què això? Senzillament. Perquè l'Estat fa malament allò que els Sindicats faran bé.

Per això els negocis de la producció no poden estar en mans de l'Estat, ni dels grups anarquistes, aquests com a culminació de l'extremisme.

Els Sindicats distribuïran i normalitzaran la producció, el consum i el canvi –cal que portem aquesta idea a l'ànim dels treballadors–, ja que els Sindicats es fan seva la concepció anarquista del postulat econòmic.

No estem en període de preparació, sinó de realització.

Ais Sindicats hi ha d'anar a donar-los forces i relleu els sectors de l'acció i l'educació.

Els grups d'afinitat vindran com a superació de les organitzacions sindicals.

I quan siguin realitat tangible els nostres desigs; quan els nostres esforços revolucionaris hagin culminat amb el triomf del proletariat, quan l'home d'esclau passi a ser lliure, procurem que tots els valors de la vida humana tinguin representació en el Sindicat i tinguin tots els homes una garantia més gran de personalitat, independència i emancipació.

Tinguem-ho molt present, perquè, si no, serà va l'esforç que realitzem. Rússia ha triomfat revolucionàriament, però no ha pogut vèncer econòmicament per no haver donat el Poder als Sindicats, s'entén el Poder no per imposar una dictadura, sinó el Poder per regularitzar la producció.

Hi haurà, aquí o allà, on sigui, més o menys pertorbacions, però també més o menys aviat la responsabilitat de la producció, del consum i del canvi, anirà a mans de les organitzacions professionals.

Estem perdent el temps llastimosament negant virtuts al Sindicat, virtuts que certament no li ha donat ningú, però que en canvi pot tenir. Això no són més que elucubracions mentals. Pot ser un criteri personal, per cert que molt respectable i que no discuteix ningú. I precisament perquè la respectabilitat de les opinions no és discutible, ni discutim tampoc les virtuts.

Que el Sindicat és quelcom d'amorf? Donem-li espiritualitat. Elevem-lo, elevant-nos a nosaltres per damunt de passions i discussions estèrils i insubstancials i fem tots que compleixi la finalitat econòmica més immediata i que li és reservat de realitzar.

El Sindicalisme o el Sindicat és una garantia, la garantia més gran, dins un règim proletari.

La revolució social, amb els nostres sindicats, pot quedar consolidada 24 hores després del triomf. És clar que perquè sigui així ens cal una preparació extensa i profunda.

El Sindicalisme i el problema de la cultura

Tenim un altre problema importantíssim que el proletariat ha de resoldre. El de la cultura.

Què faran els treballadors l'endemà de la revolució referent a aquest problema? Què faran dels Ateneus, de les escoles, de les biblioteques, dels instituts professionals, etc., els treballadors?

El Sindicalisme encomana la tasca a realitzar als grups d'afinitat, als diferents sectors de la intel·ligència que integren els nostres Sindicats.

Si la preparació, la nostra preparació és tan fecunda com desitgem i procurem que sigui avui, l'endemà de la revolució destruïrem, així, destruïrem tot quant en l'ordre de la cultura ens pugui ser perjudicial.

Si destruïm Universitats, i destruïm Ateneus, quant a l'aspecte moral que en aquest moment donem a la paraula, haurem realitzat una tasca fecunda contra la rutina imperant.

Hem de crear les nostres Universitats i els nostres Ateneus.

Si no podem, si els esdeveniments ens sorprenguessin, si no tinguéssim temps, ens aprofitaríem del que hagués realitzat la burgesia en aquest sentit. El que sí farem, encara que sigui en darrer cas, és arrencar d'arrel allò dolent, pervers i inútil. Utilitzarem les coses utilitzables de la burgesia i, mentrestant, realitzarem definitivament la nostra tasca. Això faria el Sindicalisme en el problema de la cultura. Això farà indiscutiblement.

El geni de l'anarquisme i l'home pràctic del Sindicalisme

Fem servir imatges per a explicar la concepció filosòfica de l'Anarquisme i l'orientació del Sindicalisme.

En un poble qualsevol de la Terra es presenta el Geni encarnat en un home. El Geni té una concepció humana de la Vida.

Estudiant les escoles filosòfiques diferents; compulsant totes les idees, han arribat a la conclusió que els altres homes no saben viure sense odis, sense misèria, sense recels, sense necessitats i sense injustícies. La vel·leïtat i l'orgull tenen un paper important en la vida d'aquells homes.

Però el Geni té idees pròpies, amb una filosofia pròpia, és el que en podríem dir un aristòcrata del Pensament.

Té solucions per als problemes de l'economia i de la cultura.

El seu pensament té tal extensió, és tan immens, que el Geni no pot plasmar en realitats les seves concepcions d'una sola vegada.

Al poble on el Geni va arribar s'hi trobà un altre home. No era Geni, però era un Home pràctic i, a més, intel·ligent.

El Geni-Home inicià l'Home pràctic en els secrets d'allò que ell havia arribat a concebre. L'home comprèn el Geni i el posseeix la fe que l'anima.

Però, coneixedor dels altres homes i dels seus costums, i amant, a la fi, de les realitats immediates, diu al Geni:

Aquí és impossible fer tot el que vols. Conec aquests homes, tinc ascendent sobre ells, m'estimen pels anys que fa que hi convisc, em consideren i em respecten, i per això et puc dir que si els exposessis això que m'exposes a mi, et creurien desequilibrat. En tot el que m'has exposat, però, hi ha idees que

poden realitzar-se i es poden implantar gairebé immediatament. Aquesta gent vol això. Realitats. Malauradament, els espanta pensar. Volen coses factibles. Volen, fins i tot quan exposen la seva existència, obtenir del resultat de la seva exposició, almenys un profit material per als seus. Potser més endavant aconseguiràs despertar-los la consciència. Avui no aconseguiries que s'interessessin pels teus projectes ideals. Malgrat el respecte que he conquerit entre aquests homes, no podria aconseguir inculcar les teves concepcions humanes en els seus cervells. Em comprometo, sí, a parlar-los que m'escoltin, fins i tot que t'ajudin en el teu pla econòmic. Però no em comprometo a res més. Jo sí. Jo prometo no aturar-me de sembrar la llavor que tu has sembrat en el meu cervell.

Bé –contestà el Geni–. Comprenc i m'explico els teus temors. Deixo a la teva consciència, a la teva intel·ligència i als teus sentiments, la tasca de realitzar al més immediatament possible les idees que creguis que estan en consonància amb el sentir i el pensar d'aquesta gent.

"Ets un home pràctic i em serveixes."

El Geni que parlava així a l'Home era l'anarquisme. L'Home pràctic i intel·ligent era el Sindicalisme. Constància en el propòsit i confiança en nosaltres mateixos.

I ara, amics meus, deixeu-me que aquest vespre digui les darreres paraules. Que en aquestes hores de recolliment, en què ens uneix el dolor i una esperança lluminosa de manumissió econòmica i espiritual, fem una professió de fe, de constància en el propòsit i de confiança en nosaltres mateixos.

Moltes han de ser les nits que ens reunim com ara, per tal que ens sentim més nostres; per tal que aprenguem a estimar-nos.

Avui l'atzar ens ha reunit en aquesta presó. Demà el deure ens tornarà a reunir. I sempre, avui o demà, plegades o separades les nostres persones, hem d'eleva el cor i el pensament per damunt de tot el que ens envolta. Només així serà possible triomfar.

Us deia que cal tenir constància en el propòsit, perquè si aquests lleugers accidents de la lluita ens fessin desmaiar, seria impossible la realització dels nostres ideals.

Confiança en nosaltres mateixos, perquè significa seguretat, i significa honradesa, i significa bondat de propòsit.

No cregueu en els homes quan creure en els homes signifiqui hipoteca de la vostra voluntat, però creieu en cada un de vosaltres.

I no desesperem, que el calvari a recórrer ha de ser llarg.

www.estelnegre.org